ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 20.10.2020 г.
COM(2020) 658 final

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно въпроси, свързани с валутните курсове на CFA франк и коморски франк (98/683/ЕО)

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

През 2019 г. Франция и държавите от Западноафриканския икономически и валутен съюз (UEMOA) започнаха дискусия относно реформата на своето сътрудничество в областта на валутните курсове. Понастоящем сътрудничеството им се основава на споразумение за сътрудничество от 4 декември 1973 г. и на свързаното с него гаранционно споразумение, подписано през 1973 г. и изменено през 2005 г. и 2014 г. Целта на тази реформа е да се подпомогне модернизирането на UEMOA и да се улесни неговото постепенно разширяване към други държави от Икономическата общност на западноафриканските държави (CEDEAO).

Обсъжданията между Франция и държавите от UEMOA по отношение на съществуващото им сътрудничество доведоха до общо предложение за реформиране на функционирането на UEMOA. Реформата включва четири компонента. Първо, промяна на наименованието на валутата CFA франк на ECO някъде през 2020 г. Втората цел е да се премахне задължението на държавите от UEMOA да централизират валутните резерви по сметка във френската хазна; Трето, реформата е свързана с оттеглянето на Франция от органите за вземане на решения на UEMOA. Четвърто, успоредно с това се създава диалог между съответните органи и се въвеждат механизми за наблюдение на риска.

За да може реформата да се конкретизира, на 22 декември 2019 г. Франция подписа ново споразумение за сътрудничество със своите партньори от UEMOA, което след влизането си в сила ще замени съществуващото споразумение от 4 декември 1973 г. Това ново споразумение ще бъде придружено от гаранционно споразумение, което ще бъде сключено с Централната банка на държавите от Западна Африка (BCEAO). Следва да се отбележи, че реформата оставя незасегнати основните характеристики на съществуващото сътрудничество между Франция и държавите от UEMOA. По-специално става дума за поддържането на конвертируемост между еврото и CFA франк по фиксиран валутен курс, подкрепен от неограничена и безусловна гаранция от Франция.

Съществуващото и бъдещото споразумение за сътрудничество между Франция и държавите от UEMOA не могат да се разглеждат изолирано от правото на Съюза. От въвеждането на еврото Съюзът има изключителна компетентност по въпросите на паричната политика и валутните курсове на държавите членки, чиято парична единица е еврото. Франция е държава членка, чиято парична единица е еврото от 1 януари 1999 г. Съгласно член 2 от ДФЕС когато Договорите предоставят на Съюза изключителна компетентност в определена област, само Съюзът може да законодателства и да приема правно обвързващи актове. Държавите членки имат това право само ако са били оправомощени от Съюза. В съответствие с член 109, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност Съветът оправомощи Франция с Решение от 23 ноември 1998 г. (98/683/ЕО) да запази действащите си споразумения относно валутните курсове с UEMOA, CEMAC и Коморските острови след замяната на френския франк с еврото. Въпреки че на Франция беше разрешено да продължи съществуващите си споразумения, тя не бе оправомощена да заменя тези споразумения с нови. Това важи дори в случая, когато основният предмет и правният режим, уреждащ сътрудничеството между Франция и нейните партньори от UEMOA, CEMAC

и Коморските острови, са сходни, т.е. гарантират конвертируемост между валутите на тези субекти и еврото, подкрепена с бюджетна гаранция от френската държава.

С цел да се осигури съвместимост с изключителната компетентност съгласно правото на Съюза и да се предостави правна сигурност, е необходимо да се измени Решението на Съвета от 23 ноември 1998 г. Това ще позволи на Франция да сключи ново споразумение за сътрудничество, което заменя съществуващото споразумение от 4 декември 1973 г. Освен това ще се гарантира, че Френската република може да сключва нови споразумения с други африкански партньори, които да заменят съществуващите споразумения. В допълнение, следва да бъдат актуализирани няколко други разпоредби от това решение на Съвета, уреждащи режима на информация и одобряване, за да се разшири тяхното прилагане по отношение на нови споразумения с UEMOA или други партньори, които заменят съществуващите.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Няма вероятност тези споразумения да окажат съществен ефект върху провеждането на единната парична и валутнокурсова политика на еврозоната. Гаранцията за конвертируемост на CFA франка и коморския франк се основава на бюджетно задължение на Френската република. Въпреки че за Франция съществува фискален риск, в случай че UEMOA задейства гаранцията, се счита, че е малко вероятно това да окаже съществено въздействие върху фискалната позиция на Франция.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Правното основание за приемането на тази препоръка е член 219, параграф 3 от ДФЕС (предишен член 109, параграф 3 от Договора за създаване на Европейската общност). Тази разпоредба е била използвана за приемането на Решението на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно въпроси, свързани с валутните курсове на CFA франк и коморски франк (98/683/ЕО). В член 219, параграф 3 от ДФЕС се предвижда Съветът, по препоръка на Комисията и след консултация с ЕЦБ, да определи условията за преговори и сключване на споразумения относно въпроси, свързани с валутните курсове, с една или повече трети държави.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Принципът на субсидиарност не е приложим, тъй като този въпрос се отнася до изключителната компетентност на Съюза по парични и валутнокурсови въпроси.

- **Пропорционалност**

Целта на предложената препоръка за решение на Съвета е да се оправомощи Франция да сключи ново споразумение за сътрудничество, което да замени съществуващото споразумение с UEMOA от 4 декември 1973 г. Целта е също така да се гарантира, че Френската република може да сключва нови споразумения с други африкански партньори, заменящи съществуващите споразумения. Освен това се актуализират няколко други разпоредби от това решение на Съвета, уреждащи режима на информация и одобряване, за да се разшири тяхното прилагане по отношение на нови споразумения с UEMOA или други партньори, заменящи съществуващите споразумения. За тази цел в препоръката се предвиждат целенасочени изменения, които да гарантират такова оправомощаване за Франция, което не надхвърля това, което е необходимо за постигането на посочената по-горе цел.

- **Избор на инструмент**

Когато е необходимо да бъдат договорени споразумения по въпроси, свързани с паричния или валутния режим, член 219, параграф 3 от ДФЕС предвижда използването на препоръка от Комисията до Съвета за определяне на подходящите условия за договарянето и сключването на такива споразумения.

- **Подробно разяснение на отделните разпоредби на предложението**

Препоръката на Комисията до Съвета съдържа два члена.

В първия член се предвиждат изменения на заглавието и на членове 3, 4 и 5 от Решението на Съвета от 23 ноември 1998 г.

Изменението на заглавието и на член 3 от посоченото решение отразяват възможното развитие в бъдеще при преименуването на CFA франк и коморския франк. Следователно позоваванията на CFA франк се заменят с общия термин „валута“ на съответните парични съюзи. Същото се отнася и за коморския франк с общо позоваване на валутата на Коморските острови.

С измененията на членове 4 и 5 от това решение се разрешава на Франция да замени своите съществуващи споразумения с UEMOA, CEMAC и Коморските острови с нови споразумения по въпроси, свързани с валутните курсове, и всяко ново споразумение се подчинява на същите като съществуващите правила по отношение на участието на компетентните органи на Съюза, за да се осигури приемственост на приложимия режим на информация и одобряване, установен от Съвета през 1998 г.

Вторият член гарантира, че решението, адресирано до Франция, ще се прилага от деня на уведомяване на Френската република относно Решението на Съвета.

Препоръка за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

за изменение на Решение на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно въпроси, свързани с валутните курсове на CFA франк и коморски франк (98/683/ЕО)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, по-специално член 219, параграф 3 от него,

като взе предвид препоръката на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейската централна банка([1]),

като има предвид, че:

(1) Съюзът разполага с изключителна компетентност по паричните и валутнокурсовите въпроси в държавите членки, чиято парична единица е еврото. Когато Договорите предоставят на Съюза изключителна компетентност в определена област, само Съюзът може да законодателства и да приема правно обвързващи актове, докато държавите членки имат тази възможност единствено ако са оправомощени за това от Съюза.

(2) Съгласно член 219, параграф 3 от Договора Съветът определя подходящите условия за преговори и сключване на споразумения по въпроси, свързани с паричния или валутния режим.

(3) Преди въвеждането на еврото Франция сключи няколко споразумения с UEMOA (Union économique et monétaire ouest-africaine), CEMAC (Communauté économique et monétaire de l'Afrique Centrale) и Коморските острови, които имаха за цел да гарантират конвертируемостта на CFA франк и коморския франк към френския франк по фиксиран валутен курс([2]). След замяната на френския франк с еврото на 1 януари 1999 г. Съветът разреши на Франция да продължи да прилага съществуващите споразумения („настоящите споразумения“) по въпроси, свързани с валутния курс, с UEMOA, CEMAC и Коморските острови в

[1] […], ОВ, C XX/XX, D.M.Y.

[2] Конвенция за парично сътрудничество от 23 ноември 1972 г. между държавите, членуващи в Банката на държавите от Централна Африка (BEAC), и Френската република, със съответните изменения; Конвенция за текуща сметка от 13 март 1973 г. между министъра на икономиката и финансите на Френската република и председателя на административния съвет на Банката на държавите от Централна Африка, със съответните изменения; Споразумение за сътрудничество от 4 декември 1973 г. между Френската република и републиките, членуващи в Западноафриканския валутен съюз, със съответните изменения; Конвенция за текуща сметка от 4 декември 1973 г. между министъра на икономиката и финансите на Френската република и председателя на министерския съвет на Западноафриканския валутен съюз, със съответните изменения; Споразумение за парично сътрудничество от 23 ноември 1979 г. между Френската република и Ислямската федерална република Коморски острови, със съответните изменения; Конвенция за текуща сметка от 23 ноември 1979 г. между министъра на икономиката и финансите на Френската република и министъра на финансите, икономиката и плана на Федерална република Коморски острови, със съответните изменения.

съответствие с рамката, определена в Решението на Съвета от 23 ноември 1998 г. (98/683/ЕО) („Решението на Съвета“)([3]).

(4) По силата на членове 4 и 5 от Решение 98/683/ЕО Франция може да договаря и сключва изменения на съществуващите споразумения, които или запазват, или променят естеството или обхвата на съществуващите споразумения.

(5) Франция и държавите от UEMOA са в процес на замяна на съществуващото си споразумение от 4 декември 1973 г. с ново споразумение за сътрудничество по въпроси, свързани с валутния курс. Това споразумение бе подписано на 21 декември 2019 г. То е придружено от гаранционно споразумение, което ще бъде сключено с Централната банка на държавите от UEMOA. На 22 май 2020 г. френското правителство представи на парламента законопроект за ратифициране на новото споразумение за сътрудничество.

(6) Замяната на съществуващите споразумения по въпроси, свързани с валутния курс, между Франция, UEMOA, CEMAC и Коморските острови, към която Франция и UEMOA в момента се стремят, не е обхванатата от членове 4 и 5 от Решение 98/683/ЕО. Това важи дори ако естеството и обхватът на тези нови споразумения за сътрудничество останат непроменени, а именно ако се гарантира конвертируемост между еврото и валутите на UEMOA, CEMAC и Коморските острови по фиксиран валутен курс, подкрепен с бюджетно задължение от Франция.

(7) Франция следва да бъде оправомощена да замени действащите споразумения с UEMOA, CEMAC и Коморските острови. В съответствие с Решение 98/683/ЕО на Съвета различните действащи процедури следва да продължат да се прилагат в зависимост от това дали замяната засяга естеството или обхвата на тези споразумения. И в двата случая ще бъде необходимо компетентните органи на Съюза да бъдат включени в процеса съгласно действащия режим за обмен на информация и одобряване, в зависимост от случая, преди замяната на споразуменията с последващи споразумения.

(8) Поради това Решение 98/683/ЕО следва да бъде съответно изменено,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Решение 98/683/ЕО се изменя, както следва:

(1) Заглавието се заменя с „Решение на Съвета от 23 ноември 1998 г. относно въпроси, свързани с валутните курсове на валутите на UEMOA, CEMAC и Коморските острови (98/683/ЕО)“;

(2) Членове 3, 4 и 5 се заменят със следното:

„*Член 3*

Компетентните френски органи информират редовно Комисията, Европейската централна банка и Икономическия и финансов комитет относно изпълнението на споразуменията. Френските органи информират Икономическия и финансов

[3] ОВ L 320, 28.11.1998 г., стр. 58—59.

комитет преди промяната на валутния курс между еврото и валутите на UEMOA, CEMAC или Коморските острови.

Член 4

Франция може да договаря и сключва изменения на настоящите споразумения или да ги заменя, доколкото естеството или обхватът на споразуменията остават непроменени. Тя информира предварително Комисията, Европейската централна банка и Икономическия и финансов комитет за тези промени.

Член 5

Всички планове за изменение на естеството или обхвата на тези споразумения чрез изменение или замяна се представят от Франция на Комисията, Европейската централна банка и Икономическия и финансов комитет. Тези планове изискват одобрението на Съвета въз основа на препоръка на Комисията и след консултация с Европейската централна банка.“

Член 2

Адресат на настоящото решение е Френската република.

Съставено в Брюксел на година.

За Съвета
Председател